

THURAH

Transport

Etab. 1881

THURAH - KRØNIKEN

1881-2006

THURAH - KRØNIKEN

1881-2006

Den 1. maj 2006 fylder Thurah Vognmandsforretning 125 år.

Jubilæet markeres blandt andet ved dette skrift, hvor vi ser lidt tilbage, og noterer os nogle af de markante begivenheder, der har præget disse år.

Danmark har i de forløbne år gennemlevet en kolossal udvikling, og det er næsten ikke til at forstå at Thurah Vognmandsforretning har gjort alle årene med: Fra de første par hestetrukne vogne i Sankt Pederstræde i 1881 til den topmoderne vognpark af distributions og –løftevogne, vi ser hos Thurah i Ishøj i dag.

Fortællingen er naturligvis på ingen måde fuldstændig, hverken med hensyn til udviklingen hos Thurah Vognmandsforretning, eller når det drejer sig om beskrivelsen af de skiftende årtier i Danmark. Der er valgt til og fra.

Alligevel giver ”Thurah - Krøniken”, som vi kalder dette jubilæumsskrift, et ganske godt tidsbillede af de 125 år Thurah Vognmandsforretning har været en væsentlig del af det danske bybillede.

Med en varm tak til alle der gennem årene har været med til at bringe Thurah Vognmandsforretning til hvor vi er i dag, ønskes god fornøjelse med læsningen af ”Thurah - Krøniken, 1881 – 2006”.

Lars Mouritsen
Adm. direktør

Med hele vejen – i 125 år

Danmark befinder sig i slutningen af 1800-tallet i en rivende udvikling. I København bliver voldene fjernet, industrialiseringen sætter sit tydelige præg, og nye spændende opfindelser kommer til landet.

Fra USA kommer telefonen til Danmark i oktober 1880, med etablering i Ny Adelgade 1 af Det internationale Bell Telephon Selskabs danske Afdeling - det senere KTAS, vore dages TDC. Og den 15. januar 1881 tages den første offentlige telefoncentral i brug i København med hele 22 abonnenter!

Om det netop er på grund af telefonselskabet, at vognmand C. Christensen, i 1881 vælger at etablere sin vognmandsforretning "De forgyldte Nøgler" vides ikke, men sikkert er det at vognmandsforretningen, får det nye telefonselskab som sin første kunde. En kunde der den dag i dag i 2006 stadig findes på kundelisten!

Et par enkelte vogne med hesteforspand udgør forretningens samlede "flåde", og etableringsadressen i Sankt Pederstræde 41, ikke langt fra Ny Adelgade, forbliver rammen om virksomheden helt frem til 1920.

I 1919, den 4. november, bliver vognmandsforretningen overtaget af den 28 årige Ove de Thurah.

Den samlede vognpark består nu af 10 vogne med dobbeltforspand, og fuld af selvtillid ændrer den nyetablerede vognmand med stolthed forretningens navn til O.Thurah Vogmandsforretning.

Samme år finder første verdenskrig sin definitive afslutning med underskrivelsen af Versaillestraktaten, og hos den unge vognmand er optimismen i højsædet.

Vognmand Ove de Thurah - en efterkommer af general-bygmester, arkitekt Laurits de Thurah (1706 - 59) der blandt andet byggede Vor Frelser Kirkes spir og Eremitageslottet. (Arkiv Thurah)

Vognmandsforretningen "De forgyldte nøgler" klarede sig ved etableringen i 1881 med et par enkelte vogne med hesteforspand.

O. Thurah Vognmandsforretning i Nansensgade ved Nørrebro. I midten ses en af de første nyerhvervede automobiler.

20'erne - optimismens tid

Ove de Thurah er en driftig herre, der satser stort for at udvikle vognmandsforretningen.

Allerede året efter overtagelsen, flytter han til Nansensgade på Nørrebro udenfor de gamle volde for at få mere plads, hvilket på det tidspunkt betyder større stalde.

I takt med udviklingen og fremskridtet for lastvogne og lastvognstransport anskaffer vognmand Thurah sig ved samme lejlighed ikke mindre end to af tidens nymodens automobiler. Den ene for at kunne levere reservedele til den anden!

Årtiet begynder ellers med, at Danmark er ved at snuble ind i et statskup, den såkaldte Påskekrise, da Kong Christian den X helt usædvanligt vælger at afsætte regeringen, som ledes af statsminister C. Th. Zahle. Ved truslen om at arbejderne vil gå i generalstrejke, lykkes det dog ad omveje at få udskrevet valg, og Danmark får valgt en ny regering på demokratisk vis.

Årene op gennem tyverne bliver senere omtalt som "de brølende '20-ere", ikke mindst på grund af tidens sprudlende underholdningsindustri.

En purung, syngende og stæppende Marguerite Viby får i 1927 sit gennembrud på Helsingør Sommerteater, og i "biografteatrene" henrykker komikerparret Fy og Bi, med den ene nye stumfilm efter den anden. Mere end 40 film bliver det til, inden den nye tonefilm sætter en stopper for de to tavse komikere.

Socialdemokratiets Thorvald Stauning fotograferet på Amalienborg Slotsplads omgivet af unge og gamle partifæller, på vej til Kongen for at danne regering i 1924.

Endnu nogle adresseændringer foretages over de næste år. Hver gang for at få mere plads! Efter Nansensgade bliver det Købmagergade i byens centrum, herefter nogle år i Overgaden Oven Vandet på Christianshavn, hvor efter vognmanden i 1929 flytter til Uplandsgade 46 på Amager.

Her har forretningen til huse helt frem til 1971...!

I den mellemliggende tid sker der dog ikke så lidt i lille Danmark...

Bilerne ta'r over

'20-ernes optimisme i Danmark afløses i '30-erne af pessimisme, trods industriens fortsatte fremgang. Landet oplever social uro, depression, generel nedgang og stigende arbejdsløshed i disse år. Det politiske klima ændrer sig. Den stigende uro i Europa, ikke mindst lige syd for grænsen, præger Danmark.

Fra 1924-26 afløses den borgerlige regering af en socialdemokratisk ledet regering. Thorvald Stauning overtager regeringsmagten, og kun afbrudt af Madsen-Mygdal-regeringen fra '26 til '29, sidder Stauning som statsminister for skiftende regeringer helt frem til 1942. I 1933 gennemfører Stauning-regeringen den nye store socialreform, som en del af det såkaldte Kanslergade-forlig, som blev opnået i Staunings private lejlighed i Kanslergade. Forliget lagde samtidig politisk låg på tidens alvorlige, økonomiske krise.

Danmarks Radio, som under navnet Statsradiofonien, bliver oprettet allerede i 1925, er tidens nye store informationskilde. Pressens Radioavis beretter højtideligt, men

præcist, om tidens fortrædeligheder og fortræffeligheder, som f.eks. når fodboldhelten Pauli Jørgensen atter har scoret et mål mod svenskerne i Københavns Idrætspark!

Den gryende bilisme begynder at tage fat. Ford-fabrikkerne har etableret sig i København, som det eneste sted uden for Amerika, og samler i '20-erne omkring 50.000 "automobiler" om året! I begyndelsen af 1930 var antallet af automobiler i landet på mere end 110.000, heraf alene ca. 30.000 vare- og lastbiler.

Og i København anlægger Statsbanerne i disse år den nye S-bane. Ikke mindst for at få de mange arbejdsløse "sat i sving"!

På film og teater bliver Liva Weel op gennem 1930'erne det helt store navn, og får tårerne frem på "hele Danmarks kinder", da hun i filmen "Odds 777" med overbevisning og dyb personlig smerte synger Poul Henningsens tekst "Glemmer du, så husker jeg".

Efter krigen, før velfærdet

Da den engelske general Montgomery i maj 1945 med sin køretur over Rådhuspladsen i København markerer afslutningen på Danmarks besættelse og afslutningen af 2. verdenskrig, lægges grundstenene til en helt ny samfundsorden.

Selv om årene efter besættelsen stadig er mærket af både varemangel og stor forsigtighed, bliver årene mod slutningen af '50-erne præget af stigende velstand og økonomisk fremgang. Den gryende velfærdsstat begynder at tage form og indflydelsen fra USA, ikke mindst den konkrete økonomiske Marshall-hjælp, har stor betydning for udviklingen. Nye, moderne maskiner og apparater kommer så småt ind i de danske hjem. Isskabet afløses af det

Flytteautomobil fra O.Thurah fotograferet omkring 1925 med et flyttelæs, ved en familie af det bedre borgerskabs udflugtning til sommerhuset ved Hornbæk i Nordsjælland. (Arkiv Thurah)

Et af flagskibene hos O. Thurah Vognmandsforretning i Uplandsgade.

1945. Mens de tyske soldater traskede fortabt hjem, blev de engelske befrielsestropper modtaget i en dansk glædesrus med både danske og engelske flag i de tætpakkede gader.

nye elektriske køleskab, der sammen med bl.a. højfjelds-solen(!) er de nye statussymboler.

Der kommer stadig flere biler på gaderne, og den unge skuespillerinde Lily Broberg byder med ordene: "Godaften, her er fjernsynet", som Danmarks første speakerpige de nye danske "kiggelyttere" velkommen til en halv times tv-udsendelse hver aften kl. 20.00 – bort set fra onsdag! Onsdag var fjernsynsfri...

Alligevel bliver familielivet i Danmark herefter aldrig mere helt det samme...

Under regeringen Erik Eriksen revideres grundloven i 1953. Landstinget afskaffes og valgretsalderen stadfæstes til 23 år. Og den reviderede tronfølgerlov sikrer, at Danmarks næste konge...bliver en dronning!

Kong Frederik den IX. underskriver den nye grundlov medens statsminister Erik Eriksen ser på, den 5. juni 1953.

Bill Haley startede rockoptøjerne i København i 1957. Sovjetunionen startede rumkapløbet samme år med opsendelsen af Sputnik, verdens første kunstige satellit.

Ungdommen mødes i Enghaveparken til asfaltbal og danser Rock n' Roll i Kødbyen. Og efter premieren på den amerikanske film "Rock Around the Clock" med Bill Haley and The Comets i 1957 oplever København sine første rockoptøjer på Rådhuspladsen. Politiet får sat en stopper for uvæsenet, og i årene fremover bliver der holdt et vågent øje med "læderjakkerne", "anderumperne"- og det stigende nye ungdomsfænomen: teenagerne!

Henover alle disse år udvikler O.Thurah Vognmandsforretning sig kraftigt. I 1960 tæller vognparken ikke mindre end 30 lastvogne, 3 kranvogne, 4 anhængere, 10 hestevogne – og 3 brudekareter.

Og med indgangen til det der senere kaldes "de glade '60-ere" forgyldes velfærdssamfundet i Danmark med fuld beskæftigelse, højere lønninger - og mere fritid. Og i stigende grad forlader kvinderne "kødgryderne", for at deltage i det kraftigt voksende arbejdsmarked, især i den offentlige sektor.

Nye ejere bag rattet

I 1961 overtager vognmand K.M. Mouritsen og svogeren Ole Henrik Nielsen, vognmandsforretningen efter O.Thurah.

Man beholder navnet O.Thurah Vognmandsforretning og man bliver boende på den samme adresse de næste 10 år.

De to nystartede svogre har masser af energi og engagement. Man køber stadig flere lastbiler som efterhånden helt overtager hestenes rolle.

Man lever i en tid, hvor det synes som om, alting kun kan gå en vej: Op!

Overalt i landet bliver der bygget nyt. Nye veje bliver anlagt, ikke mindst det planlagte motorvejsnet får et ordentligt skub fremad i disse år.

En november aften i 1963 er det dog som om tiden går i stå: Pressens Radioavis bryder helt usædvanligt ind i radioprogrammerne med den lammende meddelelse, at den amerikanske præsident John F. Kennedy er blevet snigmyrdet i Dallas. Verden går i chok, og for en stund synes det som om håbenes lys slukkes.

På den hjemlige politiske scene ledes landet fra 1962 af Jens Otto Krag, som overtager posten efter Viggo Kampmann, der må gå af på grund af alvorlig sygdom.

Efter valget i 1964 dannes en Socialdemokratisk mindretalsregering, og efter valget i 1966 indgås med det nye parti, Socialistisk Folkeparti, en tæt alliance, der af folkeviddet straks døbes "Det røde kabinet". Alliancen holder sig dog kun ved magten i godt 2 år.

Ungdomskulturen kommer kraftigt til at præge billedet op gennem '60-erne, og kimen til det senere ungdomsoprør lægges så småt.

København står på den anden ende i 1964, da en ny engelsk langhåret "beatgruppe" fra Liverpool giver koncert i K.B. Hallen. Danmarks kulturelle elite ryster på hovedet - og ungdommen lader håret vokse!

Ved folketingsvalget i 1968 dannes den første VKR regering, efter at De Radikales leder Hilmar Baunsgård opnår en bragende folkelig opbakning, med hele 27 mandater.

K.M. Mouritsen med fod under egen kølerhjelme i 1961.

Den 4. juni 1964 giver The Beatles koncert i K.B.Hallen i København.

1969 kunne man i fjernsynet natten mellem den 21. og 22. juli, dansk tid, direkte opleve det utrolige: månelandingsfartøjet The Eagle lander i Stillehavet, og det første menneske sætter fod på månen.

"Bruden hentes..."

Hos O.Thurah skilles vejene for de to driftige svogre, idet Ole Henrik fra 1969 udelukkende tager sig af forretningens heste på hans nyerhvervede landejendom Rågården på Amager. Det er hans fortjeneste, at mangen et brudepar stadig den dag i dag som nybakte ægtefolk, har mulighed for at køre fra kirken i en "rigtig" hestetrukken brudekaret.

K.M.Mouritsen sidder herefter ene med hovedansvaret for driften og udviklingen af O.Thurah Vognmandsforretning.

Og medens man i USA går med planer om at landsætte det første menneske på månen, planlægger man så småt hos O.Thurah for første gang i 32 år, at flytte vognmandsforretningen fra Uplandsgade til nye og større lokaler! Og som tænkt så gjort.

I 1971 beslutter Kaj Mouritsen at flytte forretningen til Islands Brygge. Som en konsekvens af tidernes stigende krav, sættes der kraftigt på stadig fornyelse, øget effektivitet og fleksibilitet.

Vognparken fornyes kraftigt op gennem '70-erne og '80-erne, og O.Thurah er på alle måder på forkant med tidens krav og behov. Nye radiodirigerede vogne der laster op til 25 tons, og kranvogne der kan løfte op til 28 tons tilføres vognparken, og hermed bliver O.Thurah en af de væsentligste aktører på markedet, når det drejer sig om professionel maskintransport.

I hele 31 år bliver O.Thurachs lastbiler med det karakteristiske karet-logo på lastbilernes sider og bagsmæk, en del af det daglige billede i København - og på Sjælland.

Først helt fremme i november 2002 i forbindelse med lokalplanen for Bryggens renovering med udbygning til moderne boliger og kontorbygninger, flytter virksomheden fra Islands Brygge.

Det skal dog inden da vise sig at blive nogle begivenhedsrige år for landet, medens O.Thurah holder til på Bryggen.

En kold tid...

Danskerne går den 2. oktober 1972 til folkeafstemning om ja eller nej til medlemskab af Fællesmarkedet. Statsminister Jens Otto Krav har gjort det til sit personlige mål at få befolkningen til at stemme ja. Og det lykkes!

Stor er derfor forblyffelsen da statsministeren ved sin åbningstale dagen efter i Folketinget meddeler, at han træder tilbage! Efter en snedig og strengt hemmeligholdt plan lykkes det ham over natten at få udpeget "Arbejdsmanden" som sin efterfølger i statsministerstolen.

Anker Jørgensen, som hele Danmark i de kommende år kommer på fornavn med, mister dog regeringsmagten i 1973 ved det såkaldte jordskredsvalg. Halvdelen af folketingets medlemmer bliver udskiftet, alle de veletablerede partier går tilbage, og danskerne oplever med måben den spektakulære "skatteadvokat" Mogens Glistrup bringe det nystiftede Fremskrittspartiet i Folketinget med ikke mindre end 28 mandater!

Det er en tid med øget arbejdsløshed og inflation, ikke mindst på grund af de stigende oliepriser, som lærer danskerne et helt nyt begreb: Bilfrie søndage!

I 1975 danner Anker Jørgensen regering efter Poul Hartlings "smalle regering". Men i 1982 må Anker give op, efter i årevis at have "balanceret på afgrundens rand", og overlade regeringsledelsen til den konservative Poul Schlüter, som i oktober måned kan præsentere den såkaldte Firkløver-regering.

Gasolin er '70-ernes helt store danske rockband. Efter dets opløsning fortsætter Kim Larsen solo. Han får et kæmpe hit med sin egen tekst og musik: "Det er en kold tid, som vi lever i..." Sangen er så populær at statsminister Anker Jørgensen citerer den i indledningen til sin nytårstale...

Københavns sidste sporvogn køres i remise 1972.

Kim Larsen skriver sangen Østre Gasværk, som kommer med på Christiania-pladen i 1976.

Ankers første regering køres i stilling i 1975.

Thurachs gamle logo med karet.

Thurah Vognmandsforretning A/S ligger tæt ved det moderne museum Arken i Ishøj.

På Islands Brygge kan man hos O.Thurah holde et storstilet 100 års jubilæum den 1. maj 1981, og trods kartoffelkur og stigende arbejdsløshed i 80'erne kan man konstatere, at disse år er blandt de bedste for O.Thurah Vognmandsforretning.

Derfor er det også i '80-erne, at Kai M. Mouritsen finder, at tiden er inde til at knytte den nære familie tættere til virksomheden.

Hustruen, Jytte E. Mouritsen, indtræder som fuldtidsansat i 1982 med ansvar for virksomhedens bogholderi, og de to sønner, knyttes begge til virksomheden. Først bliver Per Mouritsen i 1983 ansat både på værkstedet og som chauffør, og 5 år senere i 1989, kommer Lars Mouritsen til som kørselsleder.

Således er de første skridt til forretningens generationskifte taget. Et alvorligere skifte kommer dog adskillige år før man havde ønsket det. I 1993 dør Kai M. Mouritsen efter 2 års alvorlig sygdom, og den 29-årige Lars Mouritsen må sætte sig i direktørstolen for den personligt drevne familievirksomhed, O.Thurah Vognmandsforretning.

Kravene til moderne transportvirksomhed skærpes. Konkurrencen øges, priserne presses, og kunderne forventer det bedste og mest moderne udstyr.

O. Thurah Vognmandsforretning satser hårdt og målrettet på at imødekomme de stigende krav og behov, i en ny og hurtigt voksende teknologisk tid på vej mod årtusindeskiftet.

På Christiansborg må Poul Schlüter gå af som statsminister 1993 på grund af den meget omtalte Tamilsag. – "Der er ikke fejlet noget ind under gulvtæppet", sagde Schlüter fra Folketingets talerstol... Men det var der altså.

Samme år danner Socialdemokratiets nye formand, Poul Nyrup Rasmussen, sin første regering.

Mod det nye årtusinde

I 1999 omorganiseres virksomheden fra personligt selskab, og forretningen går ind i det nye årtusinde under navnet O.Thurah København ApS.

Udvidelsen af forretningen sker bl.a. ved køb af Emil Hansen ApS, samt ved opkøb af Dupont Flytnings 8 kranvogne og 2 trailere. Disse aktiviteter samles og etableres i det nyoprettede Emil Hansen AS.

På Islands Brygge sker der i disse år en gennemgribende renovering. Lokalplanen for området satser på boligbyggeri og moderne kontorvirksomhed – og rekreative områder. Renoveringen kommer til at bestå af en blanding af nybyggeri og gennemgribende restaurering af nogle af de gamle hæderkronede havnebygninger.

Der etableres grønne plæner og gangstier, i Københavns Havn boltrer københavnerne sig i det nyetablerede svømmebad.

Alle de gamle industri -og handelsvirksomheder må en efter en forlade området.

Og også O. Thurah Vognmandsforretning føler, at tiden er inde til at forlade Island Brygge efter 31 år.

I 2001 opkøbes derfor en 8000 m² stor grund i Ishøj syd for København. Her etablerer O.Thurah sig på en ejendom med et værksted på ikke mindre end 1000 m², den 1. november 2002.

Og O.Thurachs moderne vognpark transporterer sig selv og sine medarbejdere til det nye Thurah domicil på postadressen Baldershøj 16-18, 2635 Ishøj. Sidste trin på den samlede reorganiseringsplan er sammenlægningen af de tre selskabers drift: 1.maj 2003 etableres selskabet THURAH Vognmandsforretning A/S.

Og efter stærke overvejelser har man foretaget den beskedne, men alligevel dramatiske navneændring, at smide O'et væk. Fra O.Thurah til Thurah.

Thurah Vognmandsforretning A/S er trimmet til at køre ind i fremtiden...

Jytte E Mouritsen sammen med sønnerne Lars og Per Mouritsen.

THURAH
Vognmandsforretning
Etableret 1881

Den nye selskabskonstruktion og flytningen til Ishøj, markeres ved et nænsomt grafisk re-design af det hæderkronede logo, som gradvist implementeres på alle forretningens biler.

Brødrene Lars og Per Mouritsen driver i dag Danmarks ældste vognmandsforretning, som er blandt landets hurtigst voksende. (Foto: Udlånt af Søren Wesseltoft).

Med hele vejen – også i fremtiden

Thurah Vognmandsforretning A/S er i dag blandt landets hurtigst voksende vognmandsforretninger. Virksomheden beskæftiger godt 40 medarbejdere og råder over en vognpark på godt 30 fuldt professionelt udstyrede lastvogne, fordelt på distributionsvogne med en lasteevne op til 25 tons, forskellige topmoderne løfte- og kranvogne samt en række trailervogntog og påhængsvogne.

På enhver måde er Thurah top gearet til at betjene det professionelle erhvervsliv, indenfor virksomhedens to primære forretningsområder: distributionskørsel med store lukkede lastbiler af halvfabrikata og færdigvarer ”fra lager til lager” samt kørsel med kranmonterede lastbiler, der servicerer bygge og –anlægs sektoren.

Forretningen har fra at være en lille lokal hestetrucken transportforretning udviklet sig til i dag at være en af branchens mest miljørigtige og moderne vognmandsforretninger. Udover skarp fokusering på virksomhedens forretningsområder, skyldes den succesfulde udvikling bl.a. et andet af Thurahs nøgleord: **Fleksibilitet!**

Thurah Vognmandsforretning drives i dag af de to brødre Per og Lars Mouritsen.

Per Mouritsen har ansvar for indkøb og vognparkens perfekte vedligehold, og Lars Mouritsen har med titel af adm. direktør, også det øverste ansvar for kørselstilrettelæggningen.

Thurah Vognmandsforretning blev i 2005, udnævnt til Gazelle virksomhed af dagbladet Børsen.

Thurah - Krøniken 1881 - 2006

Udgivet af Thurah Vognmandsforretning A/S, 2006
Ansvh.: Lars M. Mouritsen

Grafisk tilrettelægning og tekst: Carsten Milvang
Historisk konsulent: Lektor Poul Transbøl

Typografi: Palatino og The Sans
Papir: Arctic the Volume 170 gr og Ensocoat 250 gr

Fotos og illustrationer:
Thurah Arkiv, Flashlight, Cempics, Scanpix
Billedet side 14 er venligt udlånt af fotograf Søren Wesseltoft

Repro og tryk: Clausen Offset